

Rinze Ijbema - Hosea 11.

[1] Weet je wel waar je aan begint? Vandaag nemen Geart en Nelleke hier en Jaap-Jan en Christianne het op zich om te gaan zorgen voor een kindje dat God hen heeft toevertrouwd. Nelleke en Geart voor het eerst voor June, Christianne en Jaap-Jan opnieuw voor Floris. Waar begin je aan? Ik heb zelf een paar jaar ervaring als ouder en ik denk dat iedereen die voor kinderen zorgt het met me eens is: we wisten niet waar we aan begonnen. Ik herinner me zelf dat ik er niet zo heel veel over had nagedacht. Veel mensen om ons heen kregen kinderen, werden een gezin, en als zij dat konden, waarom wij dan niet? Nou, dat heb ik geweten. **[2]**

Er is een jaar geweest dat je de nachten dat we konden doorslapen op de vingers van één hand kon tellen. Ik had niet zien aankomen dat kleine kinderen zo'n beroep op je energie en gewoon fysieke uithoudingsvermogen konden doen. Daarna de jaren van balanceren: hoe houd ik m'n werkgever tevreden en m'n kinderen, hoe houd ik m'n sociale leven gaande en mezelf overeind. En dan worden ze groter en wordt het fysiek wat rustiger, maar niet in je hart. Als ze om elf uur thuis zouden zijn, maar het is tegen twaalfen en ze zijn er nog niet... En dan komt de fase dat ze je huis uitgaan – en jullie kunnen je er helemaal nog niets bij voorstellen, maar opnieuw: ik wist niet dat het me zo zou raken.

[3] Je moet me heel goed begrijpen: ik had er niets van willen missen en de Bijbel heeft helemaal gelijk: kinderen zijn een cadeau van God. Geniet ervan. En tegelijk, als ik terugkijk moet ik gewoon eerlijk zeggen dat ik niet wist waar ik aan begon. En net zo eerlijk: dat er dus momenten waren dat ik dacht: als ik dit had geweten, had ik het anders gedaan. Zelfs momenten dat ik even dacht: dan was ik er niet aan begonnen.

En zo'n verhaal kan ik ook houden over werken in de kerk. **[4]** Zo meteen worden Rolf Bügel en Bertus Kuiper bevestigd, Rolf als pastorale bezoeker en Bertus als DB-diaken. Weten zij waar ze aan beginnen? Opnieuw, ik ken het hebben van een rol in de kerk ook zelf. Toen ik begon, deed ik dat met een soort naïviteit. Mijn jaargenoten die de pastorie ingingen waren allemaal al zo'n beetje onder de pannen, dus het werd wel tijd. Maar er zijn momenten geweest dat ik dacht: als ik dit had geweten, was ik er niet aan begonnen. Want er komt nog al wat op je af, er speelt van alles in de levens van kerkleden en je moet er wel wat mee. Er speelt van alles in en om de kerk, en je bent wel mee verantwoordelijk voor de leiding. En als we toch eerlijk zijn: dit plaatje is *niet* echt eerlijk, want

het probleem *is* niet het gemakker van een schaap, maar eerder m'n eigen beperkingen en onvolwassenheid. **[5]** Het werk zelf is zinvol en waardevol en vol mooie momenten, maar wist ik wel waar ik aan begon?

Nu zijn we vandaag niet allemaal jonge ouders of beginnende ambtsdragers, maar je mag de cirkel natuurlijk breder trekken. Kijk eens naar de verantwoordelijkheden die de Heer je gegeven hebt, die je zelf op je schouders hebt genomen. Je rol in je vriendenkring, in je familie, in je onbetaalde- en betaalde werk, tussen je broers en zussen. Ik denk dat je het met me eens bent: ik wist niet altijd waar ik aan begon. En ik denk dat je net als ik de momenten herkent: als ik dit had geweten, was ik er misschien niet aan begonnen. En daar wil ik het vanmorgen eens met je over hebben. En om deze ervaringen en deze vragen in perspectief te zetten, wil ik eens beginnen met God. Ik denk dat Hij de ervaring ook kent. Dat wil zeggen: ik geloof dat Hij wel weet waar Hij aan begint. Want Hij is God. Maar daarmee is niet alles gezegd. Luister maar.

Dit is uit de tijd van Israël in de woestijn. Mozes is al meer dan een maand op de berg Sinaï, waar hij de Tien geboden ontvangt van God. Wat doet Israël? Het ruilt hun God, de levende God, in voor een afgod. Dan reageert God zo, Exodus 32: 7-10. **[6]** 'De HEER zei tegen Mozes: 'Ga terug naar beneden, want jouw volk, dat je uit Egypte hebt geleid, misdraagt zich. Nu al zijn ze afgeweken van de weg die ik hun gewezen heb. **[7]** Ze hebben een stierenbeeld gemaakt, hebben daarvoor neergeknield, er offers aan gebracht en gezegd: "Israël, dit is je god, die je uit Egypte heeft geleid!"' **[8]** De HEER zei verder tegen Mozes: 'Ik weet hoe onhandelbaar dit volk is. Houd mij niet tegen: mijn brandende toorn zal hen verteren.'

[9] Als Ik dit had geweten, was Ik er niet aan begonnen. God zegt het zelf. Dat kan je verbazen. God is toch God? Hij weet toch waar Hij aan begint? En dan kan het zelfs een probleem voor je worden. Als God alwetend is en almachtig, hoe kan het dan dat Hij dit niet zag aankomen en hoe kan het dan dat Hij geen andere oplossing heeft? Ik begrijp het als je dat ingewikkeld vindt en dat vind ik het zelf ook. Maar het is wel belangrijk dat je niet blijft hangen bij deze vragen. Mijn ideeën over wat God wel en niet hoort te doen, mijn theorieën over wie God is, die moeten buigen voor de werkelijkheid. En de werkelijkheid is dat deze God, alwetend en almachtig als Hij is, dat deze God zich hier laat zien als een levende God, die reageert op wat zijn mensen doen, die zijn mensen zo serieus neemt, dat Hij bereid is op te geven. Hij zegt het zelf.

Dit is beangstigend voor iedereen die bij deze God hoort. Ik heb één of twee keer meegemaakt dat mijn vader huilde. Dan voel je je als kind knap machteloos. Als ouders, als leiders het niet meer zien zitten... Hier ziet God het niet meer zitten. Als ik er bij was geweest, als ik Mozes was geweest, dan was ik ingestort, dat weet ik wel. En dat bewijst dan meteen wat een bijzonder mens die Mozes is geweest. Weet je hoe hij reageert? Hij zegt tegen God: 'Nee, Heer, want zo'n God bént U niet.' Exodus 32: 12-13. **[10]** 'Wilt u dat de Egyptenaren zeggen: "Hij heeft hen bevrijd om hen in het ongeluk te storten, om hen in het bergland te doden en van de aarde weg te vagen"? Wees niet langer toornig en zie ervan af onheil over uw volk te brengen! **[11]** Denk toch aan uw dienaren Abraham, Isaak en Israël, aan wie u onder ede deze belofte hebt gedaan: "Ik zal jullie zo veel nakomelingen geven als er sterren aan de hemel zijn, en het hele gebied waarvan ik gesproken heb zal ik hun voor altijd in bezit geven.'" Een mens mag God eraan herinneren wie Hij is. En zeggen: **[12]** Zo'n God bent U niet. U bent geen God die het opgeeft. Als U redding belooft, dan houdt U zich daaraan. En weet je, God deed het.

Er is nog zo'n moment geweest, dat God in een slapeloze nacht bijna afziet van zijn plannen. Dat was in Getsemane. Matteüs 26: 36 en 39: **[13]** 'Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een plek die Getsemane genoemd werd. Hij zei: 'Blijven jullie hier zitten, ik ga daar bidden.' ... **[14]** Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.' Kijk, omdat wij allemaal weten hoe het af loopt (Jezus doet het toch), hebben we niet door hoe spannend het is wat er hier gebeurt. Maar dit is opnieuw zo'n moment. Jezus zegt: als ik dit had geweten, was ik er dan wel aan begonnen? Opgeven leek echt een optie. **[15]**

Maar hoe gaat het verder? Het is natuurlijk een constructie achteraf op grond van de feiten die we kennen. In Jezus is God mens geworden, één van ons. Deze Jezus, God en mens, ziet de dood in al zijn gruwelijkheid op zich afkomen. En stelt de vraag: is dit wat we willen? En dit is het antwoord van God, eens voor altijd: ja. Dit is wat we willen. Dit is de God die ik ben. Als ik zeg dat ik red, dan red ik ook. Dit is de God die ik ben. En Jezus zegt: en dit is de mens die ik wil zijn en die ik dus ga zijn. Nu ik het op me af zie komen, ben ik opnieuw haast verpletterd door de pijn die het me gaat kosten. Maar ik geef niet op. **[16]** Zo'n mens ben ik niet. Want dat is niet de wil van God in mij en dus niet de wil van de mens in mij.

Ik heb een bijbelhoofdstuk gevonden, dat precies onder woorden brengt waarom God hier in Jezus deze keus maakt. Dat is Hosea 11, een profetie ergens uit de tijd tussen Exodus en de komst van Jezus: **[17]**

1 Toen Israël nog een kind was, had ik het lief;
uit Egypte heb ik mijn zoon weggeroepen.

2 Hoe harder ze geroepen werden,
hoe meer ze hun eigen weg gingen.

Ze brachten offers aan de Baäls
en brandden wierook voor godenbeelden –

[18] 3 terwijl ik het toch was die Efraïm leerde lopen
en hem op mijn arm nam.

Maar zij beseften niet dat ik hen verzorgde.

4 Zacht leidde ik hen bij de teugels,
aan koorden van liefde trok ik hen mee;
ik verlostte hen van het juk om hen te laten eten,
ik hield hun het voer zelfs nog voor. [...]

[19] 7 [Maar] mijn volk bijt zich vast in zijn ontrouw jegens mij.
Al roepen ze tot mij, de Allerhoogste,
ik zal hun lot niet verlichten.

8 Ach Efraïm, hoe zou ik je ooit kunnen prijsgeven?
Hoe zou ik je kunnen uitleveren, Israël?
[...]

[20] Mijn hart wordt verscheurd,
door barmhartigheid word ik bewogen.

9 Ik zal mijn toorn laten varen
en Efraïm niet opnieuw te gronde richten.

Want God ben ik, en geen mens,
ik ben in jullie midden, ik ben heilig,
ik zal niet meer in woede ontsteken.
[...]

– zo spreekt de HEER.

En wat betekent dit allemaal voor jou vandaag? **[21]** Vandaag neem je op je een vader te zijn voor dit kind van je. Ze geen komen, de slapeloze nachten en de momenten dat bezorgdheid je hart verlamt. Maar jij gaat vader zijn voor dit kind. Vandaag neem je op je een moeder te zijn voor dit kind van je. Er gaan momenten zijn dat je niet meer weet hoe je al werk af moet krijgen en nachten dat je alleen maar kunt bidden. Vandaag neem je op je een herder te zijn in deze gemeente. Je weet nog

niet met welke verhalen je geconfronteerd gaat worden en in wat voor ingewikkelde situaties jouw leiderschap wordt gevraagd. Vandaag sta je allemaal stil bij de verantwoordelijkheden die God je heeft gegeven en die jij op je hebt genomen. En je weet nog steeds niet waar je aan begint. Hoe zou je? Want je bent mens en geen God.

Maar deze God, die jij in Christus Jezus hebt leren kennen als de God van je leven, deze God is wel jouw God. Ik dank Hem dagelijks voor zijn liefde voor mij en voor zijn trouw aan zijn beloften. Zou ik dan weglopen als het moeilijk wordt? Als Hij niet zo'n God is die wegloopt, dan wil ik niet zo'n mens zijn die wegloopt. Ik wil zijn beeld zijn. En God zij dank mag ik dat zijn op de goede momenten. Als die keren dat je puur geniet van de zoon, de dochter die God je gaf. Al die momenten dat het alleen maar gaaf is om in de kerk je bijdrage te mogen leveren. Al die momenten dat je je rug recht en merkt dat dit is wie je bent, waarvoor je geschapen bent: om op jouw plek jouw bijdrage te leveren in het koninkrijk van God.

En wat dan in die slapeloze nachten? Ik geloof dat Jezus Christus die ervaring met je deelt en samen met je wakker ligt. Ik geloof dat jij om Hem tegen God mag zeggen: Heer, ik red het niet zonder uw hulp. Ik doe een beroep op U en op de God die U bent. Zo'n God bent U. En om Jezus wil mag ik je zeggen - niet hoe het dan afloopt of hoe alles uitpakt, want dat weet ik niet: we zijn mens en geen God – maar om Jezus wil mag ik je zeggen dat God inderdaad de God zal zijn die Hij is, in liefde en trouw, en dat dit is wat Hij tegen jou wil zeggen: dit is inderdaad de mens die jij bent. Jij lijkt op Mij. Ik sta je bij.

Amen.